

SAYI : S.11809
BAŞVURU NO : 2019/5085
KARAR TARİHİ : 28/08/2019

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
SAĞLIK BAKANLIĞI
BAŞVURUNUN KONUSU : Branş değişikliği talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 28/02/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. (TCKN: ...) Kurumumuza göndermiş olduğu başvuru dilekçesinde; 1996 yılında ... Sağlık Meslek Lisesi akabinde 1997 yılında GATA Sağlık Astsubay ve Sınıf Okulu mezunu olduğu, 1997 yılında Jandarma Sağlık Astsubayı olarak TSK'da göreve başladığını, 2000 yılında Gülhane Askeri Tıp Akademisi bünyesinde düzenlenen kurs kapsamında eczane teknisyeni sertifikası aldığını ve sertifikasının Sağlık Bakanlığınca onaylandığı, bu tarihten itibaren 18 yıl boyunca eczane teknisyeni olarak görev yaptığını, 2014 yılında ise 1219 sayılı Kanunun geçici 7. Maddesine istinaden Eczane Teknikerliği Belgesi aldığını, mezkur belgenin eczane teknikeri olarak çalışmaya izin verdiğini, 2016 yılı Ağustos ayında 669 sayılı KHK ve 2016/9109 sayılı Bakanlar Kurulu kararı gereği Sağlık Bakanlığı İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesine sağlık memuru (eczane branşı) olarak tayininin gerçekleştiği ancak 12.02.2018 tarihli İdarenin yazısıyla branşının toplum sağlığı olarak değiştirildiği, İdareye tekrar eczane biriminde görevlendirilmesi için yaptığı başvurunun reddedildiği, branş değişimi sonrasında İdare tarafından Cerrahi-3 Servisinde hemşire olarak görevlendirildiği, yeni görev yerinde bilgi eksikliği nedeniyle sorunlar yaşadığı ve hakkında disiplin soruşturması açıldığını, eczane biriminde görevlendirilmesinin ise tekniker unvanının olmaması nedeniyle yapılamadığı, Sağlık Bakanlığı Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği'nin 136. Maddesinde: "Tıbbi teknisyenler sağlık meslek lisesi mezunu olup; branşlarında çalışabilmeleri için gerekli kursları görmüş, bilgi ve beceri kazanmış yardımcı sağlık personelidir" ibaresinin yer aldığını, İdare "hemşire ihtiyacına istinaden başvuranın görev yerini değiştirdiğini" beyan ettiğini ifade ederek eczane biriminde görevlendirilmeyi talep etmektedir.

1.1.Başvuran 14.01.2019 ve 13.08.2018 tarihli İdareye başvurularında; branşının toplum sağlığından eczane teknisyenliğine çevrilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Başvuruya konu taleple ilgili olarak Sağlık Bakanlığı tarafından Kurumumuza gönderilen 31/05/2019 tarih ve ... sayılı yazıda;

2.1. Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve Asker Hastanelerinin Devrine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Bakanlar Kurulu Kararının “Personel Devri” başlıklı 5 inci maddesinin 2. Fıkrasında: “Devredilen sağlık kuruluşlarında çalışmakta olan sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfı kapsamına giren personel ile 657 sayılı Kanuna tabi personel (Türk Silahlı Kuvvetleri, Sahil Güvenlik ve Jandarma Genel Komutanlıklarının mutlak ihtiyaç duyduğu personel hariç olmak üzere) Bakanlığa tahsis edilmiş durumlarına uygun kadrolara nakledilir” ibaresin yer aldığını, başvuranın Sağlık Memuru Eczane Teknisyeni diploması olmadığı halde devrinin Sağlık Memuru (Eczane) olarak yapıldığı, başvuranın 1990 yılında Gülhane Askeri Tıp Akademisi’nde Sağlık Astsubay Hazırlama ve Sınıfının Sağlık Memurluğu (Toplum Sağlığı Teknisyenliği) bölümü mezunu olduğu ve 1996 yılında ... Sağlık Meslek Lisesi Sağlık Memurluğu (Toplum Sağlığı Teknisyeni) bölümü mezunu olduğunu, eğitiminin ortaöğretim (teknisyenlik) düzeyinde sağlık memurluğu (toplum sağlığı teknisyenliği) olup bu mezuniyete istinaden 1997 yılında TSK bünyesinde atamasının yapıldığı, ilgili personelin esas eğitiminin sağlık memurluğu (toplum sağlığı teknisyeni) olduğu, eczane teknisyeni ihraz eden bir diplomasının bulunmadığı ve kurs belgesi bulunduğu anlaşıldığından, **Devlet Personel Başkanlığının Sağlık Bakanlığına gönderdiği 15/08/2017 tarih ve E.4604 sayılı görüş yazısı dikkate alınarak, başvuranın unvan ve branşının sağlık memuru / toplum sağlığı olarak düzeltildiği,**

2.2. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna 2/1/2014 tarih ve 6514 sayılı Kanununun 24 üncü maddesiyle eklenen Ek 13 üncü maddesinin R bendinde “Eczane teknikeri; ön lisans seviyesindeki eczane hizmetleri programından mezun; reçetede ki ilaçları eczacı gözetiminde hazırlayan ve eczacılık faaliyetlerine yardım eden sağlık teknikeridir” ibaresinin yer aldığı, mezkur kanun maddesinde belirtildiği üzere eczane teknikerliğine atanabilmek için ön lisans mezunu olma şartının getirildiği, eczane teknisyeni unvanında herhangi bir unvan/branş bulunmadığı ayrıca Bakanlık kadrolarında eczane teknisyeni (sağlık memuru / eczane, sağlık teknisyeni/eczane) unvan branşında çalışan herhangi bir personel bulunmadığı, sağlık meslek liselilerinin veya eşdeğer ortaöğretim kurumlarının bölümlerinde eczane teknisyenliği bölümü bulunmadığı,

2.3. Diğer taraftan; usulüne uygun olarak alınmış sertifikaların Bakanlıkça tescil edilmesinin “sertifikada belirtilen unvan/branşlara atanabileceği veya müktesep elde edeceği” anlamına gelmediği, kurs bitirme belgesine istinaden ilgili birimlerde ihtiyaç olması halinde çalıştırılması başhekimlerinin yetkisinde bulunduğu,

2.4. Başvuranın Sağlık Memuru kadrosunda toplum sağlığı branşında görev yaptığı ve çalıştığı hastanede Anjiyo biriminde görev yaptığı,”

2.5. Konuya ilişkin Devlet Personel Başkanlığının Sağlık Bakanlığına gönderdiği 15/08/2017 tarih ve ... sayılı görüş yazısında özetle; Astsubay hazırlama ve sınıf okullarının ortaöğretim düzeyinde olması ve hizmet içi kursların öğrenim niteliğini değiştirici etkisi bulunmaması sebebiyle, astsubay hazırlama ve sınıf okulu mezunu olup, Gülhane Askeri Tıp Akademisi veya "Askeri Hastanelerde askeri personel olarak hizmet içi kurslardan aldıkları

sertifikalar doğrultusunda sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri kapsamındaki çeşitli görevlerde çalışmakta olan ve Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve Asker Hastanelerinin Devrine İlişkin Usul ve Esaslara istinaden Sağlık Bakanlığı'na "sağlık teknikeri" kadrosuna devredilen personelin, "sağlık teknikeri" kadrosuna atanmalarının hukuken uygun olmadığı” belirtildiği,

2.6. Milli Savunma Bakanlığının Dış Protez Teknisyenlerine ilişkin olarak Kurumumuza göndermiş olduğu 13/05/2019 tarih ve ... sayılı görüş yazısında özetle; Adı geçen personele 50 hafta süre ile Dış Protez Teknisyenliği eğitimi verildiği, 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Ek 11 inci maddesinde; 06/06/2014 tarihinde yapılan değişikliğe uygun olarak, Sağlık Bakanlığı tarafından teknisyenlik sertifikaları tescil edilmiş ve bu eğitimi alan Sağlık Astsubaylarının Asker Hastanelerinde Dış Protez Teknisyenliği kadrolarında istihdam edildiğinin ifade edildiği,

2.7. GATA’dan Sağlık Bakanlığı’na geçen bir sağlık çalışanın Kurumumuza başvurusu üzerine, Sağlık Bakanlığı tarafından Kurumumuza gönderilen 02/04/2019 tarih ve ... sayılı yazıda;

2.7.1. 6284 Sayılı Hemşirelik Kanununun Geçici 2. maddesinde ise; “Hemşirelik eğitimine eşdeğer sağlık memurluğu programlarından mezun olanlar hemşire olarak çalışırlar.” hükmü getirildiğini, bu hüküm kapsamında sağlık memuru unvanlı personel ile hemşire unvanlı personelin görev tanımlarının aynı hale geldiği, Milli Eğitim Bakanlığının konu ile ilgili 09/02/2011 tarihli ve 381 sayılı görüş yazısında da; “sağlık meslek liselerinin sağlık memurluğu bölümünden mezun olanların “Hemşire” kadro ve unvanında, hemşirelik bölümünden mezun olanların “Sağlık Memuru” kadro ve unvanında çalıştırılabileceklerine” dair görüşünde belirtildiği üzere hemşire unvanlı personel ile sağlık memuru (toplum sağlığı) unvanlı personelin aynı alanda çalışabileceklerinin belirtildiği, dolayısıyla sağlık memuru (toplum sağlığı)/hemşire ve röntgen/tıbbi görüntüleme teknisyenlerinin görev tanımlarının ve iş alanlarının farklı olduğu, başvuranın çalıştığı birimde röntgen bölümünde ihtiyaç olması halinde almış olduğu sertifikaya istinaden çalıştırılmasının Başhekimliğin yetkisinde bulunduğu,

2.7.2. Aynı yazıda; Bakanlık kadrolarına ilk defa açıktan atamaların; KPSS puanına göre, ÖSYM Başkanlığınca yayımlanan tercih kılavuzunda belirtilen nitelik kodlarına göre (diplomalar esas alınarak hazırlanmış nitelik kodlarına göre) yapıldığı, sertifikaya istinaden unvan ve branşlarda açıktan atamalar yapılmadığı, Sağlık Meslek Liselerinin ve Tıbbi görüntüleme teknisyenliği veya röntgen teknisyenliği bölümü mezunlarının; Sağlık Memuru/Röntgen Teknisyeni veya Sağlık Teknisyeni/Röntgen Teknisyeni olarak istihdam edildiği, aynı şekilde Sağlık Meslek Yüksekokullarının Tıbbi Görüntüleme Teknikerliği veya Röntgen Teknikerliği bölümlerinden mezun olanların ise Sağlık Teknikeri/ Röntgen Teknikeri olarak istihdam edildiği, 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Geçici 7 nci maddesi kapsamında, devredilen askeri personeller haricinde kurs belgesine istinaden Röntgen Teknisyeni unvan/branşında istihdam edilen personel bulunmadığı,

2.7.3. 26 Nisan 2011 tarihli ve 27916 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6225 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 11. maddesi ile 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'a eklenen geçici 7. maddesinin 7. fıkrasında "Bu Kanun’un ek 13.

maddesi ile tanımlanan sağlık teknisyeni ve sağlık teknikeri mesleklerinden herhangi birine ait iş ve işlemleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatına göre gerekli eğitimleri alarak yürütmekte olanların bu hakları saklıdır” hükmüne yer verildiği ancak anılan hükümler kapsamında, kurs bitirme belgesine istinaden unvan ve branş değişikliği yapılmasının mümkün bulunmadığı, başvuranın çalıştığı birimde ihtiyaç olması halinde bu belgelere istinaden personelin çalıştırılmasının başhekimliklerin yetkisinde bulunduğu”,

2.7.4. Nitekim 19/12/2006 tarihli ve ... sayılı yazıyla dağıtımı yapılan sertifikalı personel ile ilgili 2006/131 sayılı genelgede de; “Bir personelin sertifikasının olmasının başka bir yerde çalışamayacağı anlamına gelmediği için gerek sertifikalı pratisyen hekimin gerekse sertifikalı diğer sağlık personelinin sertifikasının bulunması yanında sertifikası ile ilgili birimlerde ihtiyaç bulunmadığı durumlarda Baştabip tarafından bu personelin ihtiyaç bulunan bölüm ve hizmetlerde sınıfı içinde kadrosuna uygun görevlendirilerek, mevcut personelden daha etkin bir şekilde yararlanılması ve iş gücü kaybının önlenmesi gerekmektedir.” denilerek bahse konu genelgenin 81 il valiliğine (il sağlık müdürlüklerine) bildirildiği ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Genel İlkeler başlıklı 128 inci maddesinde “(...) Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.”

4. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinde; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”

5. 31/07/2016 tarih ve 29787 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin “Devredilecek kurumlar” başlıklı 106 ncı maddesinde; “(3) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde; a) Devredilen sağlık kuruluşları için, Sağlık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Komutanlığından üç kişilik komisyonlar kurulur.”

5.1 “Devredilecek personel” başlıklı 107 nci maddesinde; “(1) 106 ncı madde uyarınca Komisyonlar tarafından tespit edilen personelin Türk Silahlı Kuvvetleri, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, diğer yükseköğretim kurumları ile Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına devrine ilişkin usul ve esaslar ile devre ilişkin diğer hususları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. (2) Devredilen personelin atanacağı kadrolar, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki cetvellerin ilgili kurumlara ait bölümlerine eklenmiş sayılır.”

6. 2016/9109 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve Asker Hastanelerinin Devrine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Bakanlar Kurulu Kararının “Devredilecek personel” başlıklı 5 inci maddesinde; “Devredilen sağlık kuruluşlarında çalışmakta olan sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfı kapsamına giren personel ile 657 sayılı Kanıma tabi personel

(Türk Silahlı Kuvvetleri, Sahil Güvenlik ve Jandarma Genel Komutanlıklarının mutlak ihtiyaç duyduğu personel hariç olmak üzere) Bakanlığa tahsis edilmiş durumlarına uygun kadrolara nakledilir. Sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfı kapsamına girmeyen askeri personelden devredilen sağlık kuruluşlarında hizmetine ihtiyaç duyulan teknik personel de durumlarına uygun bulunan Bakanlık kadrolarına nakledilir. Diğer askeri personel ise Türk Silahlı Kuvvetleri, Sahil Güvenlik ve Jandarma Genel Komutanlıklarında ihtiyaç bulunan kadrolara naklen atanır. Devredilen personelin devirden önce işgal ettikleri kadro ve pozisyonlara göre Bakanlık ve Üniversitede atanacakları kadro ve pozisyon karşılıkları ekli 3 sayılı listede gösterilmiştir.”

7. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanununun Geçici 7 nci maddesinde; (Ek madde: 06.04.2011 - 6225 S.K/Madde 11) “Bu Kanunun ek 13 üncü maddesi ile tanımlanan sağlık teknisyeni ve sağlık teknikeri mesleklerinden herhangi birine ait iş ve işlemleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatına göre gerekli eğitimleri alarak yürütmekte olanların bu hakları saklıdır... Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla en az bir yıldan beri eczanede çalışanlardan 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu çerçevesinde eczanede çalışan destek personeli eğitimini tamamlamış olanlar ve Sağlık Bakanlığı tarafından yapılacak düzenlemeye göre eğitim alacak olanlar eczane teknikeri yetkisiyle çalışabilir.” .

8. Sağlık bakanlığı 2005/79 sayılı Genelgesi’nin 2. Maddesinde: “Uygulamada ebe, hemşire ve sağlık memurlarının; vezne görevlisi, mutemet, döner sermaye memuru, santral memuru, danışma görevlisi, tutukevlerinde üst arama memuru gibi görevlerde çalıştırıldıkları Bakanlığımıza iletilmektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memurlarının belirlenmiş görev yetki ve alanları ile temel eğitim, hizmet içi eğitim, görev ve unvanlarına uygun olarak çalıştırılmaları gerekmektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memurları sağlık hizmetleri dışında çalıştırılmamalı, mevzuat ile belirlenen görev ve yetkileri dışında görev verilmemelidir. Bu durumda olanlar da gerekli tedbirler alınıp personel desteği sağlanarak hizmetin aksamasına meydan verilmeden düzeltilmelidir”

Düzenlemeleri bulunmaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN’IN KAMU BAŞDENETÇİSİNE ÖNERİSİ

9. Başvuranın iddiaları, İdarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Tavsiye Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

10. Başvuran, Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve Asker Hastanelerinde görev yapmakta iken 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname Hükümleri doğrultusunda Sağlık Bakanlığına “sağlık memuru (eczane branşı)” olarak devrolmasına rağmen daha sonra branşının “Sağlık memuru (Toplum sağlığı)” olarak değiştirildiğini belirterek Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

10.1. Başvuran Kurumumuzdan “eczane biriminde görevlendirilmeyi” talep etmiş olmakla beraber başvuranın Kurumuna yaptığı başvuruları ve Sağlık Bakanlığı 2005/79 sayılı Genelgesi’nin 2. Maddesi göz önünde bulundurulduğunda, başvuranın asıl talebinin “branşının eczane teknisyenliği” olarak değiştirilmesi olduğu anlaşılmıştır.

11. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun, “Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı” başlıklı 36 ncı maddesinde; “Bu sınıf, sağlık hizmetlerinde (Hayvan sağlığı dahil) mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim gibi memurlar ile bu hizmet sahasında çalışan yüksek öğrenim görmüş fizikoterapist, tıp teknolojü, ebe, **hemşire, sağlık memuru**, sosyal hizmetler mütehasısı, biyolog, psikolog, diyetçi, sağlık mühendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ile ebe ve hemşire, hemşire yardımcısı, (Fizik tedavi, laboratuvar, eczacı, diş anestezi, röntgen teknisyenleri ve yardımcıları, çevre sağlığı ve toplum sağlığı teknisyeni dahil) sağlık savaş memuru, hayvan sağlık memuru ve benzeri sağlık personelinin kapsar.” düzenlemesine yer verilmiş olup öncelikle “Sağlık memuru” ve “Eczane teknisyenliği / teknikerliği” ünvanlarına ilişkin mevzuat hükümlerinin incelenmesi gerekmiştir.

12. Bu bağlamda 02.03.1954 tarih ve 8647 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6283 sayılı Hemşirelik Kanununun 1 inci maddesinin incelenmesinde; “Türkiye’de üniversitelerin hemşirelik ile ilgili lisans eğitimi veren fakülte ve yüksekokullarından mezun olan ve diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilenler ile öğrenimlerini yurt dışında hemşirelik ile ilgili, Devlet tarafından tanınan bir okulda tamamlayarak denklikleri onaylanan ve diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilenlere Hemşire unvanı verilir.” düzenlemesine, **2 nci maddesinde;** “Hemşireler; tabip tarafından acil haller dışında yazılı olarak verilen tedavileri uygulamak, her ortamda bireyin, ailenin ve toplumun hemşirelik girişimleri ile karşılaşabilecek sağlıkla ilgili ihtiyaçlarını belirlemek ve hemşirelik tanılama süreci kapsamında belirlenen ihtiyaçlar çerçevesinde hemşirelik bakımını planlamak, uygulamak, denetlemek ve değerlendirmekle görevli ve yetkili sağlık personelidir. Ayrıca aile hekimliği uygulamasına ilişkin kanun hükümleri ile bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuattaki görevleri de yaparlar. Hemşirelerin birinci fıkrada sayılan hizmetlerde çalışma alanlarına, pozisyonlarına ve eğitim durumlarına göre görev, yetki ve sorumlulukları Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” düzenlemesine, aynı Kanunun **Geçici 2 nci maddesinde;** “*Hemşirelik eğitimine eşdeğer sağlık memurluğu programlarından mezun olanlar hemşire olarak çalışırlar.* Hemşirelik eğitimine eşdeğer sağlık memurluğu programının adı, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren hemşirelik programı olarak değiştirilir ve programlar birleştirilir.” düzenlemesine yer verildiği görülmüş, 13/01/1983 tarihli ve 17927 (mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, **Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliğinin, “Hemşirelerin Görev ve Yetkileri” başlıklı 132 nci maddesinde;** Hemşire, hasta ile tıbbi ve psikolojik bakımından devamlı ilgilenebilecek yapıda ve yetenekte sağlık meslek lisesi mezunu yardımcı sağlık personelidir.” şeklinde tanımlanarak, **08/03/2010 tarih ve 27515 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Hemşirelik Yönetmeliğinin 6 ncı maddesiyle;** Hemşirelerin görev, yetki ve sorumlulukları hüküm altına alınmıştır.

13. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna, 18/01/2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6514 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle eklenen Geçici 11 inci maddesiyle; “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, sağlık meslek liselerinin hemşire yardımcılığı, ebe yardımcılığı ve sağlık bakım

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

teknisyenliği haricindeki programlarına öğrenci kaydedilmez. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanununun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında sağlık meslek liselerinin hemşirelik programına da öğrenci kaydı yapılmaz. Bu tarihe kadar kaydı yapılmış olan öğrenciler eğitimlerini kayıtları yapılan programlarda tamamlarlar ve bitirdikleri programların meslek unvanını kullanırlar. Sağlık meslek liselerinin kapatılan programlarından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar mezun olanlar da meslek unvanlarını kullanmaya devam ederler.” düzenlemesine gidilmiştir.

14. Sağlık Memurluğu ve hemşirelik mesleği hakkında idarece yapılan açıklamada ise; 6283 Sayılı Hemşirelik Kanununun Geçici 2. Maddesindeki düzenleme doğrultusunda sağlık memuru unvanlı personel ile hemşire unvanlı personelin görev tanımlarının aynı hale geldiği, yine Milli Eğitim Bakanlığının 09/02/2011 tarihli ve 381 sayılı görüş yazısında; “Sağlık Meslek Liselerinin, sağlık memurluğu bölümünden mezun olanların “Hemşire” kadro ve unvanında, Hemşirelik bölümünden mezun olanların da “Sağlık Memuru” kadro ve unvanında çalıştırılabileceklerine” dair görüşüne istinaden hemşire unvanlı personel ile sağlık memuru (toplum sağlığı) unvanlı personelin aynı alanda çalışabileceklerinin ifade edildiği belirtilmiştir.

15. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Ek 13 üncü maddesinde ise; “Eczane teknikeri; ön lisans seviyesindeki eczane hizmetleri programından mezun; reçetede ilaçları eczacı gözetiminde hazırlayan ve eczacılık faaliyetlerine yardım eden sağlık teknikeridir” şeklinde tanımlandığı, **22.05.2014 ve 29007 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmeliğin Ek 1/B maddesinde;** Eczane Teknikeri’nin görev tanımına yer verildiği, Sağlık Bakanlığının konuya ilişkin yapmış olduğu açıklamada; “eczane teknikerliğine atanabilmek için ön lisans mezunu olma şartının getirildiği, Bakanlık bünyesinde sağlık teknisyeninin görev yapmadığı” ifade edilmiştir. Bununla birlikte **Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliğinin “Tıbbi Teknisyenlerin Görev ve Yetkileri” başlıklı 136 ncı maddesinde;** “Tıbbi teknisyenler; sağlık meslek lisesi mezunu olup, branşlarında çalışabilmeleri için gerekli kursları görmüş, bilgi ve beceri kazanmış yardımcı sağlık personelidir.” şeklinde tanımlanmış ve aynı yönetmeliğin 139 uncu maddesinde **eczacı teknisyeninin görev tanımına yer verilmiştir.**

16. Bahse konu mevzuat hükümleri ve 1219 sayılı Kanuna eklenen Geçici 11 inci maddesindeki düzenleme göz önünde bulundurulduğunda, 1219 sayılı Kanuna eklenen Geçici 11 inci maddesindeki düzenleme öncesinde Sağlık Meslek Liselerinden mezun olanların, mezun olunan programa göre (Sağlık memuru/Hemşire, Röntgen, Anestezi, Laboratuvar v.b) meslek unvanlarını ihraz ettikleri, ancak sağlık memuru/hemşire programı dışında Röntgen, Anestezi v.b programlardan mezun olanların, mezun oldukları bölüm/branşa uygun olarak “Sağlık Memuru” unvanı ile birlikte “Sağlık Memuru (X) Teknisyeni” veya “Sağlık Teknisyeni (X) Teknisyeni” kadro unvanlarında istihdam edildiği, bahse konu düzenleme sonrasında ise Mesleki ve Teknik Lise olarak isimleri değiştirilen Sağlık Meslek Liselerinin, hemşire yardımcılığı, ebe yardımcılığı ve sağlık bakım teknisyenliği haricindeki programlarına öğrenci kaydı yapılamadığı, dolayısıyla bahse konu değişiklik sonrasında Mesleki ve Teknik Lise olarak isimleri değiştirilen Sağlık Meslek Liselerinden mezun olanların, mezun oldukları bölüm/branşa uygun olarak “Hemşire Yardımcısı” Ebe yardımcısı” ve “Sağlık Bakım Teknisyenliği” unvanlarını kullanabildikleri anlaşılmaktadır.

17. 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 107 nci maddesinde ise; "(1) 106 ncı madde uyarınca Komisyonlar tarafından tespit edilen personelin Türk Silahlı Kuvvetleri, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, diğer yükseköğretim kurumları ile Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına devrine ilişkin usul ve esaslar ile devre ilişkin diğer hususları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. (2) Devredilen personelin atanacağı kadrolar, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki cetvellerin ilgili kurumlara ait bölümlerine eklenmiş sayılır." düzenlemesine, 2016/9109 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve Asker Hastanelerinin Devrine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Bakanlar Kurulu Kararının "Devredilecek personel" başlıklı 5 inci maddesinde; "Devredilen sağlık kuruluşlarında çalışmakta olan sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfı kapsamına giren personel ile 657 sayılı Kanuna tabi personel (Türk Silahlı Kuvvetleri, Sahil Güvenlik ve Jandarma Genel Komutanlıklarının mutlak ihtiyaç duyduğu personel hariç olmak üzere) Bakanlığa tahsis edilmiş durumlarına uygun kadrolara nakledilir. ... Devredilen personelin devirden önce işgal ettikleri kadro ve pozisyonlara göre Bakanlık ve Üniversitede atanacakları kadro ve pozisyon karşılıkları ekli 3 sayılı listede gösterilmiştir." düzenlemesine yer verilmiş olup, 17 Ağustos 2016 tarih ve 29804 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2016/9109 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve Asker Hastanelerinin Devrine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Bakanlar Kurulu Kararının eki 3 sayılı Listesinde; Eczacılık Hizmetleri Teknisyeni unvan/pozisyonuna karşılık olarak Sağlık Memuru/Sağlık Teknikeri kadro/pozisyonunun oluşturulduğu görülmüş, bunun dışında bahse konu Bakanlar Kurulu Kararı eki 3 sayılı Listesinde branşlarla ilgili herhangi bir açıklamaya yer verilmediği görülmüştür.

18. Başvuranın bitirmiş olduğu Sağlık Astsubay Hazırlama ve Sınıfı Sağlık Memurluğu (Toplum Sağlığı) bölümünün, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 4861 sayılı Kanununun 2 nci maddesiyle değiştirilmeden önceki haliyle Sağlık Meslek Lisesi mezuniyetine muadil olduğu, Devlet Personel Başkanlığının konuya ilişkin Sağlık Bakanlığına göndermiş olduğu görüş yazısındaki; Sağlık Teknisyeni ve Teknikeri unvanlarının, görev yapılan alana göre adlandırılarak (eczane teknisyeni/teknikeri gibi) teknisyen unvanları için sağlık meslek lisesi mezuniyeti şartı tekniker unvanı için ise ön lisans seviyesindeki programlardan mezuniyet şartı belirlendiğine ilişkin tespit göz önünde bulundurulduğunda **başvuranın devre esas kadrosunun mezuniyetine istinaden "Sağlık Memurluğu" kadrosuna karşılık geldiği** anlaşılmaktadır. Bununla birlikte başvuranın 2014 yılında aldığı eğitim sonucunda 'eczane teknikerliği yetki belgesi' almaya hak kazandığı tespit edilmiş ancak tekniker unvanını kullanabilmek için en az ön lisans seviyesindeki programlardan mezun olmak gerektiği, başvuranın ortaöğretim mezunu olduğu ve söz konusu sertifikayı 1219 sayılı Kanunun geçici 7 inci maddesinin yürürlüğe girdiği 2011 yılından sonra aldığı göz önünde bulundurulduğunda **'tekniker' unvanını kullanamayacağı anlaşılmıştır.**

19. Sağlık Bakanlığı tarafından başvurana ilişkin olarak Kurumumuza gönderilen cevabi yazı ve eklerinde ise; 26/08/2016 tarihli atama onayında başvuranın "Sağlık memuru (Eczane)" unvanıyla atandığı ancak daha sonra başvuranın diplomasında, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Sağlık Astsubay Hazırlama ve Sınıfı Sağlık Memurluğu (Toplum Sağlığı) bölümü mezunu olduğu, dört yıllık eğitiminin sağlık memurluğu (toplum sağlığı) alanında olduğu ve bu mezuniyetine istinaden 1997 yılında TSK bünyesinde atamasının yapıldığı, eczane teknisyenliği ile ilgili kurs bitirme belgesini ise 2000 yılında (4 ay 15 günlük) aldığı, dolayısıyla

eczane teknisyenliği unvan/branşına dair herhangi bir diplomasının bulunmadığı, Devlet Personel Başkanlığı'nın 15/08/2017 tarihli ve E.4604 sayılı görüş yazısı üzerine adı geçen branşının, mezuniyetine istinaden Toplum Sağlığı olarak düzeltilmesi açıklamasına yer verilerek Bakanlıkları bünyesinde devredilen askeri personel haricinde kurs belgesine istinaden Eczane Teknisyeni branşında istihdam edilen personel bulunmadığı ifade edilmiştir.

20. İlgili idarece her ne kadar yapılan işlemin dayanağı olarak Devlet Personel Başkanlığının görüş yazısı gösterilmişse de Devlet Personel Başkanlığının konuya ilişkin görüş yazısının incelenmesinde; Sağlık Teknisyeni ve Teknikeri unvanlarının, görev yapılan alana göre adlandırılarak (anestezi teknisyeni/teknikeri gibi) **teknisyen unvanları için sağlık meslek lisesi mezuniyeti şartı, tekniker unvanı için ise ön lisans seviyesindeki programlardan mezuniyet şartı** belirlendiği, dolayısıyla Astsubay Hazırlama ve Sınıf Okullarının Ortaöğretim düzeyinde olması ve hizmet içi kursların öğrenim niteliğini değiştirici etkisi bulunmaması sebebiyle Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve Asker Hastanelerinin Devrine ilişkin Usul ve Esaslara istinaden Sağlık Bakanlığı'na "**sağlık teknikeri**" kadrosuna devredilen personelin, "**sağlık teknikeri**" kadrosuna atanmalarının hukuken uygun olmadığı belirtilmiş, bahse konu görüş yazısında söz konusu kişilerin "**Sağlık memuru (laboratuvar teknisyeni)**" branşıyla atanıp atanamayacağı ile ilgili herhangi bir değerlendirme yapılmadığı görülmüştür.

21. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Geçici 7 nci maddesinde ise; (Ek madde: 06.04.2011 - 6225 S.K/Madde 11) "Bu Kanunun ek 13 üncü maddesi ile tanımlanan sağlık teknisyeni ve sağlık teknikeri mesleklerinden herhangi birine ait iş ve işlemleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatına göre gerekli eğitimleri alarak yürütmekte olanların bu hakları saklıdır" düzenlemesine yer verilmiş olup, Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliğinin "Tıbbi Teknisyenlerin Görev ve Yetkileri" başlıklı 136 ncı maddesindeki; "**Tıbbi teknisyenlerin; sağlık meslek lisesi mezunu olup, branşlarında çalışabilmeleri için gerekli kursları görmüş, bilgi ve beceri kazanmış yardımcı sağlık personelidir.**" şeklinde tanımlanmış olması hususu da göz önünde bulundurulduğunda Sağlık Astsubayı olarak görev yapmakta iken sicil durumuna göre seçilen ve belirli branşlarda (röntgen, laboratuvar, anestezi gibi) "Teknisyen Astsubay Kursu" verilmek suretiyle, astsubay statüsünde Sağlık Teknisyeni (eczane) olarak istihdam edilen ve Eczacı Teknisyenliği Sertifika Belgesi Sağlık Bakanlığınca da tescil edilerek kayıt altına alınan başvuranın, Eczacı teknisyenliği branşının bu alanda bir diploma bulunmadığı gerekçesiyle yok sayılmasının hukuka uygun olmadığı değerlendirilmiştir

22. Tüm bu açıklamalar ve mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın bitirmiş olduğu Sağlık Astsubay Hazırlama ve Sınıfı Sağlık Memurluğu (Toplum Sağlığı) bölümünün, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 4861 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle değiştirilmeden önceki haliyle sağlık meslek lisesi mezuniyetine muadil olduğu, 18/01/2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6514 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle 1219 sayılı Kanuna eklenen Geçici 11 inci maddesindeki; "(...) Sağlık meslek liselerinin kapatılan programlarından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar mezun olanlar da meslek unvanlarını kullanmaya devam ederler." hükmü doğrultusunda başvuranın, Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Sağlık Astsubay Hazırlama ve Sınıfı Sağlık Memurluğu bölümü mezuniyetine istinaden "Sağlık Memuru" unvanını kullanabildiği, bu bağlamda 17 Ağustos 2016 tarih ve 29804 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2016/9109 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve Asker Hastanelerinin Devrine İlişkin Usul ve Esaslar

Hakkında Bakanlar Kurulu Kararının eki 3 sayılı Listesinde başvuranın devre esas kadrosunun mezuniyetine istinaden “Sağlık Memuru” kadrosuna karşılık geldiği ancak bahse konu Bakanlar Kurulu kararı eki listesinde branşlarla ilgili herhangi bir tespit yapılmadığı, dolayısıyla **Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliğinin “Tıbbi Teknisyenlerin Görev ve Yetkileri” başlıklı 136 ncı maddesinde; “Tıbbi teknisyenlerin; sağlık meslek lisesi mezunu olup, branşlarında çalışabilmeleri için gerekli kursları görmüş, bilgi ve beceri kazanmış yardımcı sağlık personelidir.”** şeklinde tanımlanmış olması, **1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Geçici 7 nci maddesindeki;** (Ek madde: 06.04.2011 - 6225 S.K/Madde 11) “Bu Kanunun ek 13 üncü maddesi ile tanımlanan sağlık teknisyeni ve sağlık teknikeri mesleklerinden herhangi birine ait iş ve işlemleri, **bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatına göre gerekli eğitimleri alarak yürütmekte olanların** bu hakları saklıdır. düzenlemesi karşısında, Sağlık Astsubayı olarak görev yapmakta iken sicil durumuna göre seçilen ve belirli branşlarda (röntgen, cerrahi, anestezi gibi) “Teknisyen Astsubay Kursu” verilmek suretiyle, astsubay statüsünde Sağlık Teknisyeni (Eczane) olarak istihdam edilen ve **Eczane Teknisyenliği Sertifika Belgesi, Sağlık Bakanlığınca da tescil edilerek kayıt altına alınan başvuranın,** devir esnasında branşına uygun olarak Sağlık Memuru (Eczane) kadrosuna yapılan atamasının, daha sonra Eczane Teknisyenliği branşına dair herhangi bir diploma bulunmadığı ve konuyla ilgili olmayan Devlet Personel Başkanlığının görüş yazısına istinaden iptal edilerek iş ve görev tanımları ile sorumlulukları birbirinden tamamen farklı olan “Sağlık Memuru (Toplum Sağlığına) çevrilmesi işleminin hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

23. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmede, şikayet başvurusu kapsamında, idarenin, başvurana ilişkin işlemlerle ilgili bilgi ve belgeleri süresi içerisinde ve gerekçeli olarak kurumumuza gönderdiği, bu anlamda “kararların gerekçeli olması”, “kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi” ve “makul sürede karar verme” ilkelerine uygun hareket ettiği, ancak, başvuru sahibine verdiği cevapta idari işleme karşı hangi sürede hangi mercie başvurabileceğini göstermediği bu nedenle de karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi ilkesine uymadığı tespit edildiğinden, idarenin bahse konu ilkeye de uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

24. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup İzmir İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE,**

Başvuranın branşının “Sağlık Memuru (Eczane) olarak değiştirilmesi ve bu iş tanımına uygun birimde görevlendirilmesi” hususunda **SAĞLIK BAKANLIĞINA ve İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

Bu kararın, **BAŞVURANA, SAĞLIK BAKANLIĞI'NA ve İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğine,

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; **SAĞLIK BAKANLIĞI ve İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ** tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi